

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Troost in de ellende [p.7]

Gereformeerde Gemeente Urk

Nadat een aantal leden de plaatselijke Gereformeerde Gemeente in Nederland heeft verlaten, ontstaat er in 1982 op Urk een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Emmeloord. Na geruime tijd in gebouw 'Irene' te hebben gekerkt, wordt er in 1983 een gebouw aan De Noord als kerk ingericht. Op 4 juli 1987 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. In verband met de

sterke groei van de gemeente en de grote toeloop van buitenaf worden de doorweekse bijbellezingen vanaf eind 1991 enige tijd in partycentrum 'De Koningshof' gehouden. In 1993 wordt het huidige kerkgebouw in gebruik genomen. Na een kleine uitbreiding in 2017 telt de 'Sionkerk' nu 675 zitplaatsen. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 588.

25 /01/2018
jaargang 96

nr **17**

Zoekt eerst

‘Maar’. Met dit woordje begint onze tekst. De Heere vermaant in het voorafgaande gedeelte van dit hoofdstuk Zijn discipelen dat zij niet bezorgd moeten zijn. Hij wekt niet op tot zondige zorgeloosheid en een onbekommerd leven als van een vlinder, die fladdert van bloem tot bloem, maar Hij wijst hen erop, dat zij niet behoeven te leven als de heidenen.

Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.

Mattheüs 6:33

Hoe leven de heidenen dan? Zij zijn bezorgd, zeggende: ‘Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden?’ (vers 31). Wij moeten goed bedenken dat Jezus deze woorden sprak in een tijd, waarin velen in grote armoede leefden. Ook wij vragen zo weleens aan elkaar: wat zullen wij vandaag eten? Maar dan bedoelen wij dat er zoveel keus is, dat wij niet gemakkelijk kiezen kunnen.

Dat lag in Christus’ dagen zo anders. Voor velen was het leven niet anders dan een voortdurende strijd om het naakte bestaan. Hoe begrijpelijk wordt dan de uitroep: Wat zullen wij eten!

Toch, zo zegt Christus tot de Zijnen: ‘Al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft.’ Maar! Hij wil zeggen: laat uw leven toch zó niet zijn! Hoe dan wel?

Het Koninkrijk Gods

‘Zoekt eerst het Koninkrijk Gods.’ Hier

wordt gesproken van het Koninkrijk Gods. Wat is dat? Elk aards koninkrijk kan men zoeken, hoe ver het ook weg is. Men neemt een atlas, zoekt het land of het koninkrijk op, en waar het ook ligt, een reis kan worden geboekt. Maar wat en waar is toch het Koninkrijk Gods? Hoe kan men dat zoeken en vinden?

U zult wel weten dat met Gods Koninkrijk in de Schrift niet altijd hetzelfde wordt bedoeld. Soms betekent het het rijk van Gods almacht. Zo lezen wij in Psalm 103: ‘Zijn Koninkrijk heerst over alles’. Op andere plaatsen betekent Gods Koninkrijk het rijk van Gods heerlijkheid, de hemel dus. Zo vroeg de stervende moordenaar, of Jezus hem wilde gedenken, wanneer Hij in Zijn Koninkrijk zou gekomen zijn.

Wanneer Christus hier zegt: ‘Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods’, dan bedoelt Hij niet te zeggen dat wij het rijk van Gods almacht of de hemel zouden moeten zoeken. Hier ziet ‘Koninkrijk Gods’ op het rijk van Gods genade. Het is dat geestelijk rijk, dat de Heere door Zijn Geest en Woord opricht in de harten van Zijn kinderen. Het komt niet met uiterlijk gelaat, maar het is ‘binnen ulieden’, zo sprak Christus eens tot Zijn jongeren.

Dat Koninkrijk heeft een gezalfde Koning: Christus (Ps. 2:6). Het heeft onderdanen: Gods kinderen. Het heeft een poort: de wedergeboorte (Joh. 3:3). Het heeft als grondwet de Wet der zeden. Het heeft vijanden: de vorst der duisternis met zijn gehele hellemacht. Het heeft gezanten: de dienaren van het Goddelijke Woord (2 Kor. 5:20).

Zijn gerechtigheid

‘En Zijn gerechtigheid’. In onze taal kan het woordje ‘Zijn’ zowel op God als op Koninkrijk terugslaan. Maar de grondtekst leert dat het met God moet verbonden worden: het gaat om Góds gerechtigheid. Dit woord gerechtigheid wordt vandaag de dag veel misbruikt. Wij laten dat nu maar rusten. Het betekent hier: een volkomen overeenstemming met Gods heilig recht, zodat dit recht niets meer van ons te eisen heeft.

ds. A. Moerkerken,
Capelle aan den IJssel

In dit nummer

4 Commentaar:
De Zondagswet
gespaard

7 Dichterbij Dordt
Troost in de ellende

20 Dieper graven

- 2** Zoekt eerst
- 3** De aanspraak in het Gebed des Heeren [4]
- 5** Prinses Beatrix 80 jaar
- 6** Het boekje van Hellenbroek [3]
- 7** Dat wil zeggen
- 8** Elke week een opdracht met inhoud
- 9** John Blackader, een vermorzelde bloem
- 10** Signalen uit de Protestantse Kerk in Nederland
- 11** Herdruk van “Matthew Henry” verschenen
- 12** Boekennieuws
- 13** Jeugdrubriek
- 14** Kerknieuws
- 15** Berichten
- 15** Kerkdiensten

De aanspraak in het Gebed des Heeren [4]

Thomas Watson

Deze gerechtigheid voor God wordt in Gods Woord wel vergeleken met een kleet. Een bruiloftskleet van blinkend wit fijn lijnwaad. O, wil Christus tot Zijn jongeren zeggen: zoekt dát kleet toch in de eerste plaats, zonder als de heidenen te vragen: waarmee zullen wij ons kleden?' Onze ongerechtigheden maken scheiding tussen de Heere en onze ziel. Onze erf- en dadelijke zonden doen ons stinken voor Zijn aangezicht. Onze eigengerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleet en walgelijk in Zijn oog. Maar Christus' gerechtigheid alleen doet ons genade vinden in Zijn ogen.

Missen en zoeken

'Zoekt', zegt Christus. Zoekt dat Koninkrijk, zoekt die gerechtigheid. O, niemand zal die van zichzelf zoeken. Om recht te zoeken, moeten wij immers eerst missen! Wij missen God niet van nature, Zijn gemeenschap bekoort ons niet, Zijn lieflijk aangezicht is ons niets waard. Zoekt...

Gods wederbarende genade maakt ons missende en zoekende mensen. Dan leren wij naar God én naar Zijn volkomen gerechtigheid hongeren en dorsten. Dan ontvangen wij geen rust voor onze ziel, totdat wij in de wonden van Christus hebben gevonden wat wij hebben gezocht. Zoekt dat 'eerst', zegt Christus. Dat wil zeggen: vóór alle andere dingen, maar ook: in uw jeugd, in de ochtend van uw leven, opdat u niet, als zovelen, bij het ouder worden verkilt en verhardt...

Aardse nooddrift

En al die aardse nooddrift en zorgen dan? 'Zij zullen u toegeworpen worden'. Dat wil niet zeggen: in overvloed geschonken, maar het ziet erop dat Gods kinderen wat zij voor dit leven nodig hebben als een toegift van de Heere erbij zullen krijgen.

Wie door genade het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid 'eerst' mag leren zoeken, zal ervaren dat de God van dat heerlijk Koninkrijk ook maken zal dat zijn brood zeker zal zijn en zijn water gewis.

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

'Onze Vader, Die in de hemelen zijt.'

A. Het eerste deel van de aanspraak is 'Onze Vader'.

Waaruit blijkt het dat God de beste Vader is? (vervolg)

6). God is de beste Vader omdat Hij Zijn kinderen kan beteren en bekeren. Als een zoon van een aardse vader het verkeerde pad opgaat, weet die vader vaak niet hoe hij hem weer op de goede weg moet brengen, maar God weet de kinderen die Hij verkoren heeft te bekeren. Hij kan hun hart vernieuwen.

Toen Paulus vervolging blies tegen de kinderen Gods, veranderde de Heere weldra zijn levenskoers en maakte dat hij ging bidden. 'Zie hij bidt' (Hand. 9:11).

Iemand die tot de verkorenen behoort, kan zo'n ruwe bonk of zó onbehouden niet zijn, of God kan hem door genade behouden en pasklaar maken voor de erfenis.

7). God is de beste Vader omdat Hij nooit sterft. 'Die alleen onsterfelijkheid heeft' (1 Tim. 6:16). Aardse vaders sterven en hun kinderen staan bloot aan allerlei letsel, maar God leeft altoos. 'Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde' (Openb. 1:8). God heeft geen troonopvolgers voor Zijn kroon.

Waarin bestaat toch de waardigheid van degenen die God tot hun Vader hebben?

a. Zij hebben groter eer dan men aardse vorsten toebrenkt; God acht hen kostelijk. 'Van toen af dat gij kostelijk zijt geweest in Mijn ogen' (Jes. 43:4)

De goddelozen zijn als schuim (Ps. 119:119) en als kaf (Ps. 1:4), maar God rekent Zijn kinderen onder Zijn juwelen. Hij schrijft de namen van al Zijn kinderen in het boek des levens. 'Welker namen zijn in het boek des levens' (Filipp. 4:3).

Bij de Romeinen werden de namen van hun senatoren in een boek geschreven, de zogenoemde 'lijst der vaderen'. God schrijft de namen van Zijn kinderen op de rol, en zal hen niet uit dit register uitwissen. 'Ik zal zijn naam geenszins uitdoen uit het boek des levens' (Openb. 3:5).

God schaamt Zich niet voor Zijn kinderen. 'Daarom schaamt Zich God hunner niet, om hun God genaamd te worden' (Hebr. 11:16). Men zou kunnen denken dat het beneden Gods waardigheid is om Vader te zijn van zulke kinderen, die maar stof zijn en met zonde bevekt, maar Hij schaamt Zich niet hun God genoemd te worden.

Om ons te laten zien dat Hij Zich niet schaamt voor Zijn kinderen, schrijft Hij Zijn eigen Naam op hen. 'Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods', dat wil zeggen: Ik zal hem voor al de engelen openlijk erkennen als Mijn kind; Ik zal Mijn Naam op hem schrijven, evenals een zoon de naam van zijn vader draagt (Openb. 3:12). Wat is dat een grote eer en waardigheid!

(wordt vervolgd)

De Zondagswet gespaard

De telefoon gaat. Een journalist van de Staatscourant aan de lijn. Of ik misschien weet wat er aan de hand is rond de internetconsultatie over de Zondagswet. Er is namelijk iets vreemds. Normaal zijn er maximaal 15 tot 20 reacties. Maar deze keer kwamen er duizenden reacties binnen.

P. Schalk,
Veenendaal

Misschien herinneren sommigen zich nog die oproep om mee te doen aan een internetconsultatie. Dat was naar aanleiding van het verzoek van de Tweede Kamer om de Zondagswet in te trekken. Dit ondanks het feit dat de betekenis van de huidige Zondagswet beperkt is. Maar blijkbaar zit het een aantal partijen in de weg. Hoe dan ook, minister Plasterk, de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, besloot om eerst een peiling te houden via internet. Meestal zijn maar weinig burgers op de hoogte van het feit dat een dergelijke peiling wordt uitgevoerd. In dit geval werd er breed aandacht aan gegeven. De RMU stuurde een bericht naar alle 17.000 leden. De kerken riepen hun leden op om te reageren. Het zogenaamde lopend vuurtje werkte in dit geval goed.

Op het ministerie

Bij een ontmoeting met ambtenaren vertelde mijn tafelenoot het verhaal. Hij was aangewezen om de reacties te verwerken die binnen zouden komen op de internetconsultatie. Normaal gesproken een klusje dat er bij komt, omdat er enkele tientallen reacties binnenkomen. Maar deze keer liep het anders. Binnen enkele dagen waren er duizenden reacties binnengestroomd.

Overigens reacties van diverse aard. Heel bewust was er geen voorbeeldbrief verstrekt. Juist het persoonlijke verhaal van mensen mocht gewoon doorklinken. Daardoor waren de reacties heel verschillend, maar ook heel bijzonder.

Voor de betrokken ambtenaar mooi om te lezen, maar ook reden om blij te zijn dat hij als christen hiervoor aangewezen was. Immers, af en toe moest wel een goede duiding gegeven worden. Zo was er een persoon die in zijn reactie schreef over 'de schotel linzenmoes'. Als je niet thuis bent in de Bijbel is het lastig te duiden wat daarmee bedoeld wordt.

Hoe dan ook, na enkele dagen was de toevloed van reacties zo groot dat een tweede ambtenaar werd toegevoegd voor de verwerking. Tot verrassing bleek ook deze tweede persoon een christelijke levensovertuiging te hebben. Samen mochten ze deze klus klaren!

Zinloos of zinvol

De vraag wordt regelmatig gesteld of het wel nut heeft om te blijven reageren in de samenleving. Of we niet moedeloos worden van alle ontwikkelingen. Immers de trein dendert door. Keer op keer worden de christelijke waarden verder afgebroken. Wat heeft het voor zin om daartegen

te blijven ageren? Logische vragen, als je het bekijkt vanuit het oogpunt van rendement. Dan zou je het bijltje erbij neergooien. Maar dat kan echt niet. Juist op allerlei ethische thema's en bij onderwerpen die Gods heilzame geboden aangaan, moeten we alert zijn en in de bres springen. Niet activistisch, maar wel actief. Niet berekenend, maar in afhankelijkheid. De wending die zich heeft voltrokken bij de Intrekkingwet Zondagswet laat dat overduidelijk zien!

Onlangs arriveerde er namelijk een brief in de Tweede Kamer en in afschrift naar de Eerste Kamer, ondertekend door de huidige minister van Binnenlandse Zaken, mevrouw Ollongren. Daarin staat onder andere het volgende: 'Het kabinet acht het niet opportuun de Zondagswet in te trekken en gaat daarom niet verder met het wetsvoorstel tot intrekking van de Zondagswet. Het vorige kabinet was reeds van mening, onder meer op basis van twee onderzoeken die in 2015 in opdracht van mijn ministerie zijn uitgevoerd, dat aan de intrekking van de Zondagswet geen prioriteit moest worden toegekend. De Tweede Kamer verzocht echter toch om intrekking van de Zondagswet, maar een meerderheid denkt hier nu anders over.'

Drie keer verwonderd

Bij alle ontwikkelingen in politiek en samenleving mogen we ons soms verwonderen. In dit geval tot drie keer toe. Allereerst dat er ambtenaren aangewezen werden met een christelijke achtergrond. Veel wordt gebeden voor politici, maar ook deze ambtenaren mogen wel een plaats in onze gebeden hebben. Ten tweede dat de kabinetsformatie blijkbaar heeft geleid tot een heroverweging in de Tweede Kamer, zoals uit het bovenstaand citaat blijkt. En de derde verwondering ligt verborgen in het volgende citaat uit de brief van de minister van Binnenlandse Zaken:

'Daarbij komt dat de Zondagswet voor sommige bevolkingsgroepen een belangrijke symbolische waarde heeft. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het grote aantal kritische en bezorgde reacties uit de samenleving op het wetsvoorstel.'

En zo is dit wetsvoorstel ingetrokken. Dankzij u? Nee, dankzij onze goede God, die alle dingen bestuurt en leidt. Tot verwondering en hopelijk tot verootmoediging.

Prinses Beatrix 80 jaar

Mozes, de dichter van Psalm 90, houdt het ons kort en krachtig voor: 'Zo wij zeer sterk zijn... tachtig jaren'. Die leeftijd hoopt onze oud-vorstin, nu prinses Beatrix, op 31 januari 2018 te bereiken.

C.R. van den Berg,
Zwijndrecht

Mozes, de vergrijsde leider van het oude bondsvolk voegde er aan toe dat het uitnemendste moeite en verdriet is. En dan? Het leven wordt snel afgesneden; wij vliegen daarheen. Voor jongeren klinkt dat onbegrijpelijk. Het uitnemendste moeite en verdriet? Maar prinses Beatrix kan dat intussen beamen. Slagen vielen! Hier memoreren wij de langdurige lijdensweg en het sterven van haar echtgenoot prins Claus en haar zoon, prins Johan Friso.

Op maandag 31 januari 1938, om 9.47 uur, werd Beatrix op Soestdijk geboren als dochter van prinses Juliana en prins Bernhard. Dat haar vader nog leefde, was een wonder, want korte tijd daarvoor, eind november 1937, overleefde hij ternauwernood een vreselijk auto-ongeluk! Bijna zou zij, zoals de stadhouders Willem III en Willem IV overkwam, als halfwees ter wereld zijn gekomen. Maar haar verheugde vader kon op 1 februari zelf de allereerste foto maken van zijn dochttertje - in doeken gewonden - en aan de wereld tonen. Ze heet Beatrix Wilhelmina Armgard. Beatrix: d.w.z. 'zij die gelukkig maakt'. Daarover was je verwonderd als je de naam Emma of Wilhelmina had verwacht. Jako-

bus Koelman wees deze naam in "Plichten der ouders" (1673) zelfs af. Want wie maakt werkelijk gelukkig? Toch slechts Eén? Maar in het verre voorgeslacht staat (ca. 1200) al een Beatrix van Nassau-Laurenburg opgetekend. De twee andere namen herinneren aan de beide oma's: koningin Wilhelmina en prinses Armgard van Lippe-Biesterfeld.

Schuilkamer en kinderwagen

De wereld stond aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog. In de tuin van het Paleis aan het Haagse Noordeinde was een schuilkamer aangebracht. De kinderwagen van Beatrix en Irene was tegen gasaanvallen bestand. In "Eenzaam maar niet alleen" beschreef Wilhelmina de zo wonderlijke bewaring van de prinsessen tijdens hun overtocht naar Engeland. Een Duitse bom viel toen naast het Engelse oorlogsschip, waarmee de vlucht werd gemaakt.

Gedurende de oorlogsjaren woonde het koninklijk gezin in het Canadese Ottawa. Dat Beatrix gelukkig opgroeide, zag je op de zogenaamde 'brandplaatjes', foto's die per vliegtuig boven het bezette Nederland werden uitgeworpen. Er bestond

overeenkomst met fosforplaatjes, die door geallieerden werden uitgestrooid om bosbranden te veroorzaken. Wie bezit nog zulke foto's?

Eén van de eerste schilderijen van Beatrix ontving koningin Wilhelmina bij haar abdicatie in 1948. De gelijkenis en het vrolijk karakter van prinses Beatrix zijn treffend. De oude vorstin gaf het daarom een ereplaats in haar 'flatje' op Paleis Het Loo. Na de Baarnse lagere school ging Beatrix in Leiden studeren. Verder maakte zij vele studiereizen, waarop ze zich grondig voorbereidde. Nauwkeurigheid is een van haar karaktereigenschappen.

Prinses Glimlach

Recent maakte ik haar in Leiden mee. Ze ontpopte zich als een spontane, hartelijke kroonprinses: 'prinses Glimlach'. Beatrix stelde zich altijd persoonlijk op de hoogte bij allerlei gebeurtenissen. Zelfs in Iran, kort na een aardbeving in 1962, waar zij in de woestijn doodarme slachtoffers ging bezoeken. Een twaalfjarig meisje schonk haar een boeketje verwelkte woestijnbloemen, met de woorden: 'Vergeef ons alsjeblijft dat wij u niets mooiers kunnen aanbieden'.

De jaren vervlogen. We zouden kunnen verhalen van het - door sommigen - omstreden huwelijk met prins Claus. Maar het bleek waar wat koningin Juliana toen sprak: 'Heus, het is goed'. We zouden kunnen vertellen van de troonoverdrachten in 1980 en in 2013. Er is daartussen veel gebeurd. We zouden kunnen verhalen over 'de stijl van Beatrix, de vrouw in het ambt', over haar punctualiteit en plichtsbesef... De beperkte ruimte laat het niet toe.

Het aloude adagium geldt ook in 2018 nog: God, Nederland en Oranje. Een situatie zoals in Groot-Brittannië en Zweden, waarvan de koning(in) hoofd van de kerk is, kent ons land niet. Welk kerkgenootschap zou je als zodanig mogen betitelen? Moge Nederland in de toekomst vele kerkgebouwen tellen met een zuivere prediking! Dat is er in die tachtig jaar niet beter op geworden.

Graag zouden wij zien dat de huidige generaties Oranjes in religieus opzicht mochten ervaren waarvan velen in het voorgeslacht kennis droegen: een ware bekering tot God. Dat bidden we ook aanstaande zondag onze vroegere vorstin toe; we bidden voor haar op al onze kansels. Beatrix, die door de HEERE gelukkig gemaakt wordt. Beatrix die dan werkelijk gelukkig mag heten.

Het boekje van Hellenbroek [3]

Vorige week stonden we stil bij de aanbevelingen die Hellenbroek doet in zijn catechisatieboekje. Drie ervan hebben we besproken, het oogmerk, gehoorzaamheid en gebed. Nu nog twee: de voorbereiding en de innerlijke verwachting.

ds. W.A. Zondag,
Woerden

Onze leermeester wijst zijn (jonge) leerlingen in de vierde plaats op de voorbereiding van de lessen. Het is niet voldoende dat ze alleen de vragen en antwoorden uit het hoofd leren. Nee, ze moeten ook de bijbehorende Schriftgedeelten overdenken en zich eigen maken. Daarmee wordt hen ook duidelijk welke zaken hen bekend zijn en welke nog niet. Hij waarschuwt voor papegaaiengedrag: 'Zult gij ook tonen, dat gij het niet als een papegaai hebt geleerd en opzegt'. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik al heel blij ben als catechisanten dergelijk papegaaiengedrag vertonen. Veel jongeren maken zich in het geheel niet druk over de vraag of ze de opgegeven vragen hebben geleerd. En wat erger is: de ouders maken zich er nog minder druk om. Mag ik de (pleeg)ouders namens alle catecheten nog eens vragen om thuis - bijvoorbeeld na het avondeten - na te gaan of de kin-

deren hun huiswerk hebben gemaakt en geleerd. Dat is toch niet teveel gevraagd? Dat zou toch vanzelfsprekend moeten zijn?

Extra literatuur

Voor de oudere jeugd geeft Hellenbroek als advies om bepaalde boeken over de leerstof te lezen. Waaraan kunnen wij - anno 2018 - denken als het gaat om het lezen van extra literatuur? Afhankelijk van de leeftijd van onze catechisanten zou kunnen worden gedacht aan de behandeling van de Heidelbergse Catechismus (door H. van Dam; geschreven voor de jongere jeugd) of het boek "Onze geloofsleer, uitgewerkt voor de catechisanten" (door J. Vreugdenhil). En natuurlijk klassiekers als "De Christenreis" en "De Christinnereis (Bunyan), waarin de heilsorde op zo'n eenvoudige en treffende wijze wordt verwoord en waarmee generaties zijn opgegroeid.

Voor belijdeniscatechisanten zou het goed zijn als ze enige - op de catechisatielessen toepasselijke - gedeelten uit de "Institutie" van Calvijn en de "Redelijke Godsdienst" van Wilhelmus à Brakel zouden lezen. Laten we niet te snel zeggen dat het te moeilijk is. Stimuleer uw kinderen toch om deze boeken te lezen. Graag wijs ik op de boeken van Evert Barten waarin belangrijke theologische werken voor jongeren zijn herschreven ("Het zien op Jezus" van Ambrosius, de "Belijdenissen" van Augustinus, "De viervoudige staat" van Boston, de "Institutie"

van Calvijn en Luthers uitleg van de Galatenbrief). Deze boeken vormen een heel goede eerste kennismaking met het 'oude goud'.

Bij al deze goede boeken moeten we Hellenbroeks advies niet vergeten om vooral één Boek meerdere malen te bestuderen... Het graven in Gods Woord mag niet worden verdrongen door het lezen van secundaire literatuur. Nooit mag worden vergeten om bij dit alles omhoog te zien. Hellenbroek: 'Dus bereid zijnde, ga uit met een afhankelijk hart en zoek tot dat einde u zelve gedurig levendig te herinneren, dat gij zonder des Heeren bijstand niet zult kunnen tot enig werk of woord bekwam zijn'.

Met verwachting

Ten vijfde noemt Hellenbroek de innerlijke verwachting. Na een gedegen voorbereiding dienen jonge mensen met verwachting - een 'gemoed, dat begerig is' - naar catechisatie te gaan. We lezen in de voorrede: 'Ga daar zittende, laten zedigheid en deftigheid zodanig in uw gehele gedrag vertoond worden, dat ieder zie dat het gewicht van de Drieënige God en Zijn grote waarheden op uw ziel weegt. En bied dan uw ziel en uw lichaam de Heere aan, met begeerte en overtuiging, dat gij wenst dat de Heere die nu zo gebruike, bewerkte, vervulle en besture, als Hem meest heerlijk en u zalig zijn kan.'

Laten we met Hellenbroek niet gering denken van het eenvoudige middel van de catechese. De Heere werkt immers in de weg van de middelen. Ook het catechisatieonderwijs is een middel waardoor de Heilige Geest kan en wil werken in de harten van onze jonge mensen, om hen tot de kennis van de zaligheid te brengen. Dan mogen ze met verwachting naar de lessen gaan.

In het Woord vooraf van de nieuwe uitgave wijst de voorzitter van de Commissie Catechese, ds. A. Schot, op Spreuken 8:34, waarin de opperste Wijsheid spreekt over leerlingen die dagelijks wakende zijn aan Zijn poorten, waarnemende de posten van Zijn deuren. De kanttekenaren merken daarbij op: 'Een gelijkenis genomen van de naartijde studenten, die altijd omtrent de leerplaats hunner leraars zijn'.

Onze broeder spreekt namens de commissie de hartelijke wens uit: 'Naar dat werk van de Heere zien we uit, opdat in de plaats van de vaders de zonen mogen zijn en in de plaats van de moeders de dochters'.

(wordt vervolgd)

Troost in de ellende

Mede in verband met het feit, dat het in 2018/19 400 jaar geleden is dat de Synode van Dordrecht vergaderde en o.m. de Dordtse Leerregels vaststelde, willen we wekelijks proberen Dordt wat dichterbij te brengen. Dit in plaats van de rubriek 'Dat wil zeggen' en de citaten van Westminster. Ik hoop niet dat u het bezwaarlijk vindt, dat het in de jij-vorm wordt geschreven. Dit om het geheel wat dichterbij onze jongere generatie te brengen. Dus leest u maar mee... als jij het ook maar leest. Elke week een stukje dichterbij Dordt. We beginnen met de Voorrede.

Onder de zeer vele vertroosting, dewelke onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus aan Zijn strijdende Kerk in deze ellendige pelgrimage gegeven heeft, wordt deze met recht de voornaamste geacht, die Hij haar heeft nagelaten, als Hij tot Zijn Vader in het hemelse Heiligdom zoude ingaan, zeggenden: "Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld". De waarheid van deze vriendelijke belofte is blijkbaar in de Kerk van alle tijden.

W e kennen de 'drie formulieren van enigheid (= eenheid): Dat zijn drie belijdenisgeschriften die een eenheid vormen in het eerbiedig luisteren naar de Heilige Schrift. Dus gewoon: drie belijdende documenten van de kerk der eeuwen, waarmee we ons hartelijk één voelen. Die drie zijn, zoals je weet: de Nederlandse Geloofsbelijdenis (1561), Heidelbergse Catechismus (1563) en de Dordtse Leerregels (1618/19). Die laatste willen we wat dichterbij je brengen, ook omdat het 400 jaar geleden is, dat ze ontstaan zijn op de synode van Dordrecht. Dit geschrift wordt nogal eens als moeilijk ervaren. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de lange zinnen. En ook doordat de let-

terlijke tekst zo dicht op elkaar is afgedrukt, waardoor je alleen maar een rijstebrijberg van woorden ziet. Ook de onderliggende discussies zijn niet eenvoudig. Maar de bedoeling en de kern zijn zo belangrijk (gebleken). Daarom is het de moeite waard om ons erin te (blijven) verdiepen.

Voor de ontstaansgeschiedenis willen we met je de zogenaamde 'Voorrede' doornemen. Daarin legt men uitvoerig getuigenis af, van de wijze van ontstaan en hoe men te werk is gegaan. Het is een echte belijdende inleiding. Die is heel verhelderend voor het verstaan van de hoofdstukken daarna. Deze Voorrede hoort ook tot het oorspronkelijke document. Evenals 'het Besluit', achterin. Die beide behoren dus ook in onze Bijbel afgedrukt te zijn. Leerregels zijn het, stellingen waaruit je veel onderwijs kunt ontvangen.

Omdat Gods Woord eerbiedig wordt nagesproken. Want dat is nadrukkelijk de bedoeling: alles wat onderwezen wordt, kan de toets van de Schrift doorstaan. En waar begint men dan mee? Met de belijdenis van de belofte van de Zaligmaker, dat Hij altijd met Zijn Kerk zal zijn. De eeuwige-levende Zaligmaker zegt het toe: 'hoe donker de dagen ook mogen zijn, Ik blijf bij jullie. Hoe de ontwikkelingen in de wereld en in de kerk ook mogen zijn. Mijn naam is immers Immanuel! Dat wil zeggen 'God met ons'.

De situatie in 1618 was niet eenvoudig: ons kleine waterlandje was sinds 1568 al - vijftig jaar - in oorlog met Spanje, verdeeld en bedreigd. De kerk der Reformatie was zich nog maar pril aan het ontwikkelen, was in grote nood van dwaalleer en verdeeldheid. Maatschappelijk en kerkelijk was het een chaos! Geweldige politieke en kerkelijke onrust. En dán belijdt men: de genadige tegenwoordigheid van de Zaligmaker: Hij verlaat ons niet. Hij is er toch bij! Later wordt ootmoedig beleden, dat 'wij op menigerlei wijze Gods toorn en gramschap hebben verwekt'.

Wij hebben het ernaar gemaakt, dat de Heere Zijn aangezicht voor ons verbergt. 'Toen er nauwelijks enige hoop van herstel naar menselijk oordeel scheen voorhanden te zijn'. Het scheen allemaal zo hopeloos! Maar tóch 'vergeet de Heere Zijn verbond niet. Hij veracht het zuchten van de Zijnen niet', zo lezen we later in deze Voorrede. In ootmoed wordt er gebogen onder Gods oordeel over de kerk. Juist dan horen we de eerste woorden: één van de belangrijkste troostwoorden van de Zaligmaker tijdens onze ellendige pelgrimsreis naar de eeuwigheid. 'Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld'. Een troostwoord in de nood van de Kerk en de tijd. Voor aanbidders en twijfelaars. Lees dit maar na in Matthéüs 28: 17. En zo is het nog!

v. A.

Elke week een opdracht met inhoud

Vormgever Cees Deelen zeventien jaar betrokken bij De Saambinder

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Voordat De Saambinder donderdags bij de abonnees op de deurmat valt, is er al heel wat gepuzzeld en zijn er ook al heel wat ogen over heen gegaan. Eén van degenen die daar wekelijks bij betrokken is, is Cees Deelen.

Sinds 2001 is Cees Deelen bij Verloop drukkerij in Alblasserdam verantwoordelijk voor de opmaak van ons kerkelijk weekblad. 'Toen de vorige drukker er in 2001 door omstandigheden plotseling mee moest stoppen en bij ons aanklopte, kwam de opmaak van De Saambinder op mijn bordje te liggen', zo blikt Deelen terug. 'Dat was een geweldige uitdaging voor mij. Ik was nog jong en vond het in zekere zin ook een eer om er aan te mogen meewerken. En dat is het nog steeds. Elke week is het voor mij weer een opdracht met inhoud.'

Iedere vrijdagmorgen begint Deelen met de opmaak van het nummer voor de daaropvolgende week. 'Van ds. Van Aalst, de hoofdredacteur, heb ik dan inmiddels alle tekst ontvangen, van de redactiesecretaris het kerknieuws en de berichten, van het Kerkelijk Bureau de predikbeurten en van één van mijn collega's de advertenties. Als eerste buig ik me dan over de tekst, om daar vorm aan te geven.'

Voor de vormgeving gelden vaste regels. 'Zo heeft bijvoorbeeld de kop van een eenmalig artikel een ander lettertype dan de kop van een vervolgartikel. Daarnaast ga ik op zoek naar geschikte illustraties. Dat is wel eens lastig, want de foto's moeten niet alleen pakkend zijn, maar ook passen bij de inhoud van het betreffende artikel. Gelukkig hebben we wat dat betreft een

Vormgever Cees Deelen van Verloop drukkerij

goede relatie met het Reformatorisch Dagblad en een aantal fotobureaus. De grootte van de foto is afhankelijk van de hoeveelheid tekst. Komt er geen foto bij een artikel, dan plaats ik soms een 'quote' in de tekst. Dat is een pakkende zin uit het betreffende artikel.'

Verder moet er in ieder nummer voldoende ruimte zijn voor het kerknieuws, de berichten en de predikbeurten. Ook zijn er iedere week een aantal advertentiepagina's. 'Aan mij de opdracht om hiervan een sluitend geheel te maken binnen het aantal opgegeven pagina's.'

Controleproces

Nadat Deelen de opmaak heeft afgerond, begint het controleproces. 'Zodra ik vrijdags klaar ben, gaat de drukproef naar ds. G.J. van Aalst, ds. B. Labee en de redac-

tielieden J. van 't Hul en J.J. Verhage, die alles nauwkeurig doorlezen. 's Maandagsmorgens is het dan mijn eerste werk om alle correcties en eventuele aanvullingen te verwerken. Deze proef wordt daarna intern bij ons gecontroleerd en definitief klaargemaakt voor productie.' Op maandagmiddag wordt De Saambinder gedrukt, op dinsdag gevouwen en geniet en op woensdag verzendklaar gemaakt. Op donderdag zorgen de transporteurs en bezorgers van Erdee Distributie voor de laatste fase van het proces.

Niet alleen de vormgever is aan bepaalde regels gebonden, dat geldt ook voor de scribenten. 'Om ervoor te zorgen dat een artikel op één pagina past, hebben we afgesproken dat de omvang zich beperkt tot circa 700 woorden.'

Over de samenwerking met de hoofdredacteur en de redactieleden is Deelen erg tevreden. 'We weten wat we aan elkaar hebben, zijn goed op elkaar ingespeeld en vormen samen een hecht team. Aan een half woord heb je dan vaak al genoeg.'

Nieuwe vormgeving

In 2015 was Deelen nauw betrokken bij de nieuwe vormgeving van De Saambinder. 'Het was een hele stap, maar die kwam zeker niet te vroeg. Om De Saambinder meer aansprekend te maken voor jongeren, die leven in een beeldcultuur, was deze verandering gewenst. Eén van de uitgangspunten voor het nieuwe ontwerp was dan ook dat het blad meer zou uitnodigen tot lezen, zonder daarbij afbreuk te doen aan het meditatieve karakter. Uit de vier ontwerpen die we intern hebben vormgegeven, hebben we uiteindelijk samen met mijn collega's één eindontwerp samengesteld en dat aan het deputaatschap en de redactie voorgelegd. Dit ontwerp is zowel door de betrokkenen als door de lezers positief ontvangen. Een gelijktijdig gestarte abonneewerving leverde uiteindelijk meer dan duizend nieuwe abonnees op.'

Hoewel Deelen al ruim zeventien jaar aan De Saambinder werkt, verveelt het hem nog steeds niet. 'Het is iedere week weer een uitdaging om er iets moois van te maken en de lezers te verrassen met een gewaardeerd kerkblad. Daarnaast is De Saambinder waardevol van inhoud, wat het werken eraan een zekere meerwaarde geeft.'

Dit is het vierde deel in een serie interviews met mensen die betrokken zijn (geweest) bij het kerkelijk weekblad De Saambinder. Volgende week de redactiesecretaris, J.J. Verhage.

John Blackader, een vermorzelde bloem

J. van 't Hul,
Lieren

Ten oosten van de stad Edinburg, een paar honderd meter uit de Schotse kust, ligt het rotseiland Bass Rock in het water van de Firth of Forth. Op het eiland liet John Blackader het leven.

John Blackader werd waarschijnlijk ergens in het jaar 1622 geboren (andere bronnen spreken over 1615). Op 7 juni 1653 werd hij predikant in het dorpje Troqueer (in zuidwest Schotland). Zoals veel andere predikanten in Schotland werd hij in 1662 uit zijn ambt ontzet. Meer dan driehonderd voorgangers moesten hun gemeente verlaten, omdat zij de regels van de koning niet wilden volgen. Karel II wilde de Schotse kerk omvormen van presbyteriaals naar episcopaaals, waardoor de koning het ook in de kerk voor het zeggen kreeg. Wie niet mee wilde doen, kon vertrekken. Blackader werd gearresteerd, maar toch weer vrijgelaten. Als rondreizend prediker zwierf hij door de heidevelden en moerasen van het zuiden van Schotland.

Avondmaalsdienst in de open lucht

Op een zondagmorgen in juni 1674 ging Blackader voor in een avondmaalsdienst in de open lucht. Een grote menigte was aanwezig. De avondmaalstafels stonden gereed op het groene gras. Opeens ging

het gerucht rond dat een bende soldaten onderweg was.

Blackader schreef hierover later in zijn dagboek: 'Wij gingen over tot de bediening van het heilig sacrament en gaven ons over aan de onzichtbare bescherming van de Heere der heerscharen, in Wiens Naam wij waren samengekomen. Ons vertrouwen was op de arm van Jehova, wat beter was dan de wapens van de oorlog of de sterkte van de heuvelen. Als de God van Jakob onze Toevlucht was, dan wisten wij dat onze zaak voorspoedig zou zijn'. De vijand verscheen niet. 'De grote Meester der verzamelingen was in het midden. Het was inderdaad het werk van de Heere, Die een tafel toerichtte in de wildernis'.

Vlucht naar Rotterdam

In 1678 raakte Blackader opnieuw in de problemen, waarna hij het land uit vluchtte, helemaal naar Rotterdam. Twee jaar later werd hij weer in Edinburgh gezien, waar hij predikte voor iedereen die het maar wilde horen. Op 6 april 1681 werd hij in de boeien geslagen, veroordeeld en gevangen gezet, deze

maal op Bass Rock, de gevreesde kerker. Het was een eiland vol verstotenen. De vulkanische rots steekt honderd meter boven het wateroppervlak uit. Tussen 1671 en 1689 werden in deze staatsgevangenis 39 trouwe Godsgezanten jarenlang vastgehouden, om toch maar te voorkomen dat ze anderen de weg der zaligheid zouden wijzen of zouden verkondigen dat alleen Christus Koning van Zijn Kerk was. Alle geschiedschrijvers spreken over een barbaars leven op de Bass Rock. De gevangenen leefden van gedroogde vis die ze zelf moesten zien te vangen. Ze moesten zelf maar zien hoe ze aan vers water kwamen. Urenlang probeerden ze met een schaalpje het troebele water op te vangen dat van de rots naar beneden sijpelde. Bij stormachtig weer waren veel gevangenen op sterven na dood. Geen mens op het vaste land die het dan aandurfde om de oversteek te maken om proviand naar het eiland te brengen. Dan kwamen de rotsbewoners bijna om van de honger. Wie in het onderste deel van de rots was terechtgekomen, die had het 't slechtst. Voortdurend waaide daar het zeewater naar binnen, waardoor het dag en nacht ijzig koud was. Velen wachtte daar een langzame dood, vanwege uitputting, hoge koorts en longontstekingen.

De bloem valt af

Vijf jaar lang hield Blackader het op de Bass Rock uit. Hij teerde uit. Zijn gezondheid ging zienderogen achteruit. Hij was geknakt. De bloem viel af. In 1686 vroeg hij of hij, gezien zijn medische toestand, zijn gevangenschap in Edinburgh mocht voortzetten. Hij had immers toch niet lang meer te leven. Nog voordat zijn aanvraag in behandeling kon worden genomen, stierf hij. John Blackader werd dood in zijn cel gevonden. Als een vermorzelde bloem werd hij begraven in North Berwick, de havenplaats aan de kust. Men vindt zijn graf op het oude kerkhof rond de St. Andrews Church. Op de platte grafsteen is de inscriptie te lezen: 'Hier ligt het lichaam van John Blackader, predikant te Troqueer, die stierf op de Bass, na vijf jaar gevangenschap, AD 1686, in de leeftijd van 63 jaar'. De graftekst zegt nog meer: 'Zijn lichaam leed wel, maar geen kettingen konden zijn ziel binden toen deze omhoog steeg. Hij wandelde als eens Henoch met God. Hier rust hij nu, totdat Jezus komt. Heere Jezus, ja, kom haastiglijk, Amen'.

Het eiland Bass Rock.

(wordt vervolgd)

Signalen uit de Protestantse Kerk in Nederland

ds. A.T. Huijser,
Sliedrecht

Soms vallen dingen op. Signalen die hier en daar worden afgegeven. En dan vooral signalen die een remmende of een corrigerende werking moeten hebben.

Ik denk aan meerdere van die signalen binnen de gelederen van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Vergis ik mij als ik zeg dat er hier en daar aan de noodrem getrokken wordt? Dat predikanten binnen de PKN zich zorgen maken over het hellende vlak waarop een meerderheid van gemeenten binnen hun kerkverband zich bevindt?

Vergis ik mij als er zorg leeft over allerlei evangelische invloeden op de prediking?

Vlees noch vis

Van tijd tot tijd laat dr. C.A. van der Sluijs van zich horen. Over de prediking binnen de Gereformeerde Bond zegt hij in een reactie op zijn laatste boek "Aarde in hemels licht": 'Het is de dood in de pot, vlees noch vis'. Hij hekelt het verbondsautomatisme en zegt ook dat hij de wezenlijke noties van Schrift en belijdenis met betrekking tot de rechtvaardiging van de goddeloze mist. De Amsterdamse predikant dr. P.J. Visser zei in september 2016 in het Nederlands Dagblad 'dat het geloof ongemerkt en sluipenderwijs tot 'gemeengoed' is geworden. Het is niet langer een gave van God, door twijfel, verwarring en aanvechting verworven. (...) Zou het kunnen zijn dat een opgroeiende generatie van kinds af aan inmiddels te veel wordt aangepreerd dat Jezus op voorhand je beste vriend is? De gevolgen daarvan zie ik om me heen: geloof als het sluitstuk van een redenering, zonder daadwerkelijke bekering, zonder 'goede strijd' om met God in het reine te komen. Een geloof 'van horen zeggen', zonder zelf Zijn overtuigende stem te hebben vernomen. Een geloof dat je jezelf voor een appel en een ei hebt eigengemaakt'. Tot zover dr. Visser.

Laat de (nieuwere) kerkgeschiedenis ons tot lering zijn. De teloorgang van de Gereformeerde Kerken is een baken in zee. De noodkreet in hervormde kring is voor ons een waarschuwing. In de breedte van de gereformeerde gezindte zijn krachten werkzaam die willen uitbreken.

Terug naar Dordt

Onlangs stonden er twee samenvattingen van lezingen in het Reformatorisch Dagblad die gehouden waren op een predikantenbijeenkomst van de Gereformeerde Bond. In deze lezingen stond de waarde van de Dordtse leerregels centraal. Opvallend was hoe beide inleiders het belang van de Dordtse leerregels voor de prediking benadrukten. En opnieuw proefde je de vraag: zijn we niet veel kwijt in de prediking, als de noties van Gods verkiezing, het wonder van wedergeboorte en de soevereine gave van het geloof niet meer functioneren? En ook hier klonk de roep om terug te keren naar de bronnen van het belijden.

Vernieuwingsdrang

Wat kunnen wij hieruit leren? Dat wij ons heel goed hebben te realiseren dat bepaalde processen niet brengen wat men er van hoopt. De vernieuwingsdrang

in de prediking, het afrekenen met de eeuwenoude traditie van de kerkelijke belijdenis, de sfeer van: 'het hoeft niet altijd zo, het kan ook anders'. Het eenzijdig appelleren en oproepen tot geloof zonder wedergeboorte. Het verzwijgen van het zo noodzakelijke en toepassende werk van de Heilige Geest. Het wegmoffelen van Gods vrijmacht en soevereiniteit alsof het struikelblokken zijn.

Is dat, generaliserend gezegd, niet het patroon geweest wat zich jarenlang in hervormde kring heeft ontwikkeld? Maar men ziet nu toch steeds meer onder ogen dat men zich vergist heeft in de uitwerking daarvan. Er is een scheefgroei ontstaan met grote gevolgen. De glijbaan naar de evangelische kringen is er echt mee opengegaan. En het gaat hard!

Kerkgeschiedenis

Is het zomaar dat er ineens weer belangstelling ontstaat, ook onder jonge predikanten, voor het werk van ds. G. Boer, ds. I. Kievit en anderen? Ziet men in dat deze mannen meer hebben voorgestaan dan de instandhouding van wat ouderwetse godsdienst? Dat zij wezenlijk meer te bieden hadden voor kerk en prediking dan velen altijd wilden geloven?

Laat de (nieuwere) kerkgeschiedenis ons tot lering zijn. De teloorgang van de Gereformeerde Kerken is een baken in zee. De noodkreet in hervormde kring is voor ons een waarschuwing. In de breedte van de gereformeerde gezindte zijn krachten werkzaam die willen uitbreken.

Dit gaat helaas ook ons niet voorbij. Men zet zich af tegen wat jarenlang het fundament van de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking is geweest. Men vraagt aandacht voor de gelovige en goedwillende mens, en verzet zich als de rechtvaardiging van de goddeloze wordt benadrukt, en als de mens, ook de vrome mens, wordt ontdekt. Een prediking die opkomt vanuit Gods welbehagen ervaart men als een beperking en zou de hoorders verlammen in hun verantwoordelijkheidsbesef. Men wil dienstbaar zijn aan Gods Koninkrijk, maar schrijft de prediking over de noodzaak van de inlijving in Gods Koninkrijk door wedergeboorte af. Dit is een heilloze weg. Laten de bovengenoemde signalen ons daarin opscherpen.

De Heere beware ons bij de prediking waarin God op het hoogst verheerlijkt en de zondaar op het diepst vernederd wordt. Die prediking heeft ook in het verleden onder Gods zegen rijke vrucht gedragen. Jehova is Zijn naam!

Herdruk van “Matthew Henry” verschenen

Uitleggend, stichtend, meditatief

Bij uitgeverij Gebr. Koster is de vertrouwde “Matthew Henry” in fotografische herdruk uitgegeven. Deze Bijbelverklaring verscheen in 1741 voor het eerst in het Nederlands. Vanaf die tijd heeft dit commentaar in veel boekenkasten zijn plaats gekregen.

ds. D. de Wit,
Borsselle

Het begon met 60 losse deeltjes. In “De Heraut” werd de uitgave van J.H. Kok te Kampen aanbevolen: ‘Deze uitnemende Bijbelverklaring stelt geen enkelen in teekenaar teleur, wordt door niemand tevergeefs geraadpleegd en geeft altijd wat nieuws. De gansche Christelijke pers heeft niet Veropgehouden dit Standaardwerk voor elk Christelijk gezin ten dringendste aan te bevelen.’ Per aflevering kostte het 30 cent. Per gebonden deel fl. 5,30! Nu zijn het negen kloeke delen en een aanbeveling zoals in De Heraut, ‘Voor weinig guldens koopt ge een schat voor uw gehele gezin, en een erfenis voor uw kinderen’, is wellicht alleen op de eerste woorden betwistbaar. Matthew Henry, geboren op 18 oktober 1662 op het landgoed Broad Oak, op de grens van Engeland en Wales, begon in 1704 met het schrijven van zijn Bijbelcommentaar. Toen hij op 22 juni 1714 overleed, was hij gekomen tot aan het boek Handelingen. Een groot deel van het Nieuwe Testament is door anderen geschreven. Zij maakten daarbij gebruik van de aantekeningen die Matthew Henry had achtergelaten.

Uitleggend en stichtend

De Bijbelverklaring van Henry heeft iets eigens. Het is niet alleen uitleggend. Het is ook stichtend, meditatief. De dagelijkse omgang met de Schrift en het gebedsleven van Henry is bij het lezen te proeven.

Matthew Henry 1662-1714

In mijn jonge jaren kwam ik bij een echtpaar dat na de preek altijd de verklaring van Matthew Henry nog eens las. Het is een waardevolle manier om de preek nog eens te overdenken. Nu kan het voorkomen dat de uitleg in de preek wat anders is dan de uitleg die Matthew Henry geeft. We zullen daarom deze uitleg ook niet moeten gebruiken ‘ter controle’. Door ons verduisterd verstand is er soms verschil in uitleg, terwijl de Schrift slechts één betekenis heeft. Dit wordt de ‘vrijheid van exegese’ genoemd. De uitleg van de Schrift wordt niet van bovenaf opgelegd door een instantie of hooggeplaatst mens-kind zoals in de Rooms-Katholieke Kerk.

Tegelijkertijd zijn er grénzen aan de uitleg van de Schrift. Zo moet de eenheid van de Schrift worden gehandhaafd en moet de uitleg in overeenstemming zijn met de (gereformeerde) geloofsleer. Vanuit die optiek kan ten volle worden gezegd dat we met dit commentaar een betrouwbare uitleg van de Schrift hebben.

In 1909 heeft H. Bavinck een voorrede geschreven. Hierin schrijft hij onder meer over Matthew Henry: ‘Veel werk maakte hij van de huiselijken godsdienst. Hij las daarbij enkele verzen en ging ze dan verklaren. Op het rechte verstand en op de beoefening van de Schrift was heel zijn streven gericht, zoowel in zijn huis als in de gemeente.’

Het zou een voorrecht zijn wanneer dit commentaar op deze wijze een ingang zou vinden in de gezinnen. In ons ouderlijk huis was het de gewoonte om na het lezen van een gedeelte uit Gods Woord aan tafel ook een bijbehorend gedeelte van Matthew Henry te lezen. De warmte die hiervan uitging, staat mij nog steeds bij. In onze gestreste tijd geeft deze hernieuwde uitgave hopelijk een aanzet om ook als gezin weer de tijd te nemen om Gods Woord te overdenken.

In vertrouwd spoor

Er is nog iets dat mij trof in de voorrede. Matthew Henry had de gewoonte om op donderdagavond (door de week!) allerlei Schriftuurlijke vraagstukken te behandelen. In oktober 1692 begon hij met Genesis 3:9 en in Mei 1712 eindigde hij met Openbaringen 17:18. ‘Door dit dagelijksch leven bij de Schrift werd hij op uitnemende wijze voor zijn voornaamste werk, de verklaring van de geheelen Bijbel, voorbereid’. Gelukkig kennen wij in onze gemeenten de weekdiensten en Bijbellezingen nog. We gaan daarmee in een vertrouwd spoor. Zou het anderzijds nog kunnen? Iedere week doordeweeks naar de kerk? Zijn we niet veel kwijtgeraakt?

Van het leven van Matthew Henry kunnen we niet zo heel veel vertellen. Maar dit, zijn omgang met de Schrift en zijn begeerte om dagelijks in het gezin en wekelijks in de kerk, ook doordeweeks, met de gemeente Gods Woord te overdenken..., wat een vrucht heeft het nagelaten! De Heere geve over de nieuwe uitgave Zijn zegen en gebruike het om ons te bekeren tot Zijn Woord.

“Verklaring van het Oude Testament en Nieuwe Testament”, Matthew Henry; Gebr. Koster, Barneveld; negen delen, 7420 pag.; € 399,00.

Boekennieuws

Een woonplaats voor de Heilige

"Een woonplaats voor de Heilige. Onderzoek naar de strekking en relevantie van Ezechiël 40-48 vanuit een christelijk-theologische optiek", A.J. van den Herik; uitg. De Banier, Apeldoorn; 496 blz.; € 34,95.

Het moet een enorme klus zijn geweest, een proefschrift schrijven over Ezechiël 40-48. Deze negen laatste hoofdstukken uit de profetie vormen samen een flink gedeelte van wat God aan Ezechiël heeft geopenbaard. Dit gedeelte is bijvoorbeeld net zo lang als Paulus' brieven aan de Galaten en Efeziërs bij elkaar opgeteld. Toch wordt er over het slot van Ezechiël zelden geprekeerd, behalve over Ezechiël 47.

Het getuigt van moed dat de hervormd-gereformeerde predikant A.J. van den Herik het slot van Ezechiël grondig heeft onderzocht. De studie heeft een brede opzet. Hij gaat in op de wijze waarop Ezechiël 40-48 in de geschiedenis is uitgelegd, bespreekt de plaats van deze hoofdstukken in het geheel van de profetie, geeft een hoofdlijn van dit gedeelte en werkt een aantal thema's uit die steeds terugkeren.

Voor een gemeentelid is het proefschrift waarschijnlijk moeilijk, hoewel de auteur een heldere lijn aanbrengt en ook toegankelijk schrijft. Voor predikanten is het nuttig om zo'n grondig werk over een onbekend Schriftgedeelte te bestuderen. Het kan stimuleren om over het slot van Ezechiël te preken. Ook die hoofdstukken behoren tot de Godsopenbaring, die wijs maakt tot zaligheid.

De kern van het visioen is dat de HEERE weer bij Israël komt wonen. Dit nadat eerder de 'heerlijkheid des HEEREN' de tempel verliet. De toekomstige verlossing bestaat uit een vernieuwing van de tempel, de stad, het volk, het land en de vorst. Ofwel, het is een totale vernieuwing. Ds. Van den Herik heeft het visioen vooral uitgelegd vanuit de vraag wat Ezechiëls tijdgenoten erin hebben gehoord. In een wetenschappelijk werk is dat te begrijpen. Een nadeel daarvan is dat de vervulling van het visioen in Christus en Zijn offer weinig aan de orde komt. De kanttekeningen spreken daar vaker en veel rijker over. En dat is nodig, want heel het Oude Testament is een prediking van Christus, al is het onder de schaduwen.

ds. J.M.D. de Heer, Middelburg

"Ik wist niet hoe moeilijk dit was!". ds. A.T. Vergunst; uitg. De Banier, Apeldoorn; 128 pag.; € 10,95.

Ik wist niet hoe moeilijk dit was!

De ondertitel van dit boekje is: "Ontboezemingen van een rouwdragende man en vader". Onze broeder ds. A.T. Vergunst heeft het boekje vanuit eigen ervaring geschreven voor rouwendenden en hun omgeving.

In het eerste deel "Gedachten over rouw", tekent hij wat rouw, rouwverwerking is en met welke gevoelens dat allemaal gepaard gaat. Soms weet de persoon totaal geen raad met al die soms zo tegenstrijdige gevoelens. Hij sluit dit gedeelte af met het hoofdstuk "De vallei van rouw" waarin hij het rouwproces beschrijft als een reis door een onbekend landschap. Er is het primaire verlies van een dierbare, maar er zijn ook heel veel secundaire verliezen. Met het laatste bedoelt hij de praktische gevolgen die rouwendenden tegenkomen in het leven van alledag. Buitenstaanders hebben er vaak weinig oog voor hoe al die gevolgen als een extra last meegedragen worden.

In het tweede deel geeft onze broeder "Handreikingen om hen die door rouw heen gaan te begeleiden of te ontmoeten". Hij benadrukt dat niet belangrijk is wat iemand bij een rouwbezoek zegt, maar wel dat iemand er echt is en weet te luisteren. Dit maakt voorzichtig om iemand, die zijn tere gevoelens uit, snel tegen te spreken of te corrigeren. Het werkt ook vervreemdend als Bij-

belse algemeenheden worden gezegd of clichés worden geplaatst.

De schrijver benadrukt dat rouw nooit overgaat en er veel momenten zijn van intense eenzaamheid. Dat maakt het leven zo leeg en de dagen zo doelloos, als de Heere hier niet helpt en ondersteunt. Bijzondere aandacht vraagt hij ook voor "de vergeten bedroefden". Daarmee bedoelt hij de kinderen.

Hij raadt rouwendenden aan om bijvoorbeeld een dagboek aan te leggen. Schrijven is een vorm van verwerking.

In het derde deel bespreekt onze broeder Psalm 77. Dit is de psalm waarin Asaf zijn worsteling met de Heere beschrijft. Asaf moest leren om God niet te willen begrijpen, maar te vertrouwen.

Het is een leerzaam boekje om te lezen en door te geven.

ds. A. Schreuder, Beekbergen

De schuilplaats

N. Verheul-Cijsouw, Alblasserdam

Pieter slaat met een slag de spijker in de plank. Die zit goed vast. De hut van Pieter en Harm is bijna klaar. Ze hebben hem groot en stevig gemaakt.

De hut is hun schuilplaats. Ze kunnen zich er al bijna in verstoppen! Hier kan niemand bij hen komen. In de hut zijn de jongens veilig.

Je hebt misschien ook wel zo'n hut. Of een andere schuilplaats. Je schuilt er als iemand boos op je is. Je trekt je daar terug als je klasgenootje lelijk tegen je heeft gedaan. Een plek waar je je veilig voelt.

In de Bijbel lees je ook over een schuil-

plaats. De schuilplaats van de Allerhoogste. Dat is een schuilplaats bij de Heere, de almachtige God. De enige plaats waar je voor alle gevaren veilig bent. Het is een plaats waar Gods kinderen mogen schuilen. Tegen gevaren voor hun lichaam en voor hun ziel. Net als Noach in de ark. In deze schuilplaats kan niets je kwaad doen. Daar zorgt de Heere voor je. Bij oorlog of terreur. Als je erg ziek bent of een handicap hebt. Als je verdrietig bent of als er moeilijke dingen in je leven zijn. Wat de Heere dan doet is goed. Wat ben je in deze schuilplaats veilig.

Deze schuilplaats wijst op Christus. Je kunt alleen in Christus voor God bestaan. Alleen in Hem ben je veilig voor de straf van God over je zonden. Voor Christus was er op aarde geen schuilplaats. Want

Hij droeg de straf van God over de zonden van Zijn kinderen. Hij heeft voor hen een veilige schuilplaats bij God bereid. Onverdiend. Wat een groot wonder. Wat ben je buiten deze schuilplaats in groot gevaar. Je zult dan om eigen schuld de straf van God zelf moeten dragen. Zoek veiligheid in die enige Schuilplaats, Christus. Haast en spoed je voor je leven!

vervolgverhaal

4

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Grootvader hoeft niet ver te zoeken. Geen vijfhonderd meter van de hut vandaan heeft de wind duizenden bladeren op een hoop geblazen. Ze ritselen als Juriga ze met handenvol in de zakken propt. Is dat even boffen!

Overal ligt nog sneeuw, maar deze bladeren zijn zo droog als hop. In de hut knappen en knetteren de twijgen en takken lustig onder de ijzeren pot. Ze verlichten het ernstige gezicht van de kleine kok, die op z'n hurken dichtbij het vuur zit. Zorgvuldig strooit hij wat zout op de aardappels, dan volgt een klontje boter, een handvol komijn, twee gesnipperde uien en wat meel. Nu nog een paar sneden oud brood en dan maar geduldig wachten tot alles gaar is. Twintig minuten later tilt grootvader de pot van het vuur. Hij haalt twee kunstig

bewerkte houten lepels uit zijn diepe broekzak te voorschijn. 'Smakelijk eten, Palko,' zegt hij vergenoegd. In geen enkel kookboek is het recept voor deze stampot te vinden, maar voor de oude Juriga en zijn kleinzoon is het een koningsmaal.

Als het eten gedaan is en Palko de pot en de lepels schoongeboend heeft in de beek, is het tijd voor een middagdutje. Grootvader heeft nog twee zakken vol bladeren gehaald. Uitgespreid op de grond vormen ze een paar heerlijke slaapplekken.

Het duurt geen week of alle houthakkershutten zijn bewoond. Het gonst in het bos en op de berg van bedrijvigheid. Tot laat in de avond klinkt het geklikklak van de bijlen, het daverend geluid van vallende bomen, het gekraak van brekende takken en het zingen van de zagen die de mannen door de dikke stammen trekken. En door al dat lawaai is er het geluid van menselijke stemmen.

Gelach, gevloek, verwensingen, vuile praat en ruwe spot. Dat mensen zó kunnen zijn te midden van Gods wondermooie schepping.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Barneveld-Zuid,
ds. J. van Laar te Rijssen-West;
Te Doetinchem,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord.

Bedankt:

Voor Rotterdam-Zuidwijk,
ds. D.W. Tuinier te Waarde;
Voor Terwolde-De Vecht,
ds. H.A. van Zetten te Benthuizen.

ONTSLAG DS. G. PATER

In de classisvergadering van 20 januari jl. heeft de classis Ridderkerk besloten ds. G. Pater de akte van ontslag te verlenen. Op 30 september j.l. kon deze akte nog niet verleend worden. Op de laatstgehouden classis is uitvoerig gesproken over het gevraagde ontslag. Er is in de achterliggende maanden gewerkt aan rust, verzoening en bewaking. De afgevaardigden hebben gelet op de voortgang hierin besloten tot het afgeven van de akte over te gaan. Ds. Pater werd eerder losgemaakt van de gemeente Ridderkerk en nam daarna het beroep aan van de gemeente Ouddorp.

Namen de classis Ridderkerk,
ds. M.H. Schot, preses
oud. N.J. Teerds, scriba

VERSLAG AFSCHIEDSDIENST VAN DS. M. KARENS VAN WERKENDAM

Na ruim 23 jaar de gemeente van Werkendam te hebben gediend, nam onze geliefde

herder en leraar ds. M. Karens op dinsdag 9 januari afscheid. In deze dienst bediende hij het Woord n.a.v. 2 Korinthe 13:11-13.

Het thema van de prediking was: Een liefdevol woord van afscheid.

Er werd stilgestaan werd bij:

1. Een vijfvoudige vermaning.
2. Een tweevoudige groet.
3. Een drievoudige zegenwens.

Na alle vermaningen die in de gemeente van Korinthe nodig waren, eindigt Paulus de brief met een hartelijke wens voor hun geestelijk welzijn. De eerste drie oproepen uit vers 11 zijn voor het persoonlijk geloofsleven, de twee andere oproepen voor het gemeentelven.

Ondanks alle misstanden in de gemeente van Korinthe, waar Paulus zijn grote zorgen over heeft, horen we een liefdevolle aanspraak 'mijn broeders'. Het is een opdracht voor al Gods kinderen.

'Zijt blijde'. De dienst van de Heere geeft een onuitsprekelijke vreugde, ook in alle druk en tegenspoed. 'Wordt volmaakt'. In een weg van oprechte bekering hartelijk aan elkaar verbonden. 'Zijt getroost'. Zoekt de troost die de enige Bron van rust en troost kan schenken. Rust niet voordat de enige troost (HC. 1) het hart mag vervullen. 'Zijt eensgezind'. Een hartelijk en innerlijk begeren het beste voor elkaar te zoeken, zodat zondaren tot bekering komen. 'Leeft in vrede'. Strijdt de goede strijd des geloofs. We lezen hier wat David ons in Psalm 122 voorhoudt: 'Dat vrede en aangename rust u verblijde'.

Paulus sluit af met '...en de God der liefde en des vredes zal met u zijn'. Daar klinkt in door de naam van Immanuël, God met ons! Dat is geen verdienste of voorwaarde van onze kant. Die vrede wil God schenken uit genade. Bij een afscheid horen groeten. De kus uit vers 12 preekt ons van liefde, verbondenheid, trouw, maar ook van verzoening en vergeving, van wederzijdse gemeenschap der heiligen. De Werkendamse dominee Joh. Groenewegen zong ook van zoete banden die hem bonden aan het lieve volk van God. In vers 13 spreekt Paulus dan de apostolische zegenbede uit. De bede die wij ook al zoveel malen, in de Naam van onze hemelse Zender, op de gemeente hebben mogen leggen. Een drie-enig God is de fontein van alle zegenin-

gen. De genade van de Heere Jezus Christus is die vrije gunst die Hij schenkt in een weg van recht. Genade wordt begeerlijk bij de beleving van schuld! De liefde Gods, de Bron van alle verlossing. Die liefde die zich uit in het verkiezend welbehagen. Die liefde die zo zichtbaar werd in de kribbe. Die liefde die brengt in de gemeenschap van de Heilige Geest, overtuigend en overtuigend. Paulus sluit af met het woordje 'Amen'. Dit alles is vast en zeker en kan door niemand gemist worden.

Nadat ds. Karens de gemeente en alle aanwezigen hartelijk heeft toegesproken wordt hij toegesproken door ds. W.J. Karels, namens de classis Dordrecht en de Particuliere Synode Zuid-West. Hem wordt dankgezegd voor het vele werk, gedaan in de achterliggende 23 jaar en wordt van harte Gods rijkmakende zegen toegewenst.

Ds. D. Bos, predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Werkendam, sprak namens de gezamenlijke kerken. De noodzaak, de mogelijkheid en de ruimte van zalig worden door het werk van een drie-enig God werd door u ruim gepredikt. De eeuwigheid zal openbaren wat de vrucht op uw werk zal zijn geweest.

Ouderling A.P. Verheij sprak de scheidende predikant toe namens de kerkenraad en de gemeente. De Heere heeft de weg naar Werkendam gewezen. Hij memoreert dat de prediking van de dominee altijd evenwichtig, hartelijk en eerlijk was. Het Evangelie van vrije genade werd trouw en ernstig aan het hart van de gemeente gelegd. Het bloed van Christus mocht centraal staan in de bediening. Het uitzien was en is naar de rijke vruchten van het Goddelijke werk in de herten van verloren zondaren. Op zijn verzoek werd de dominee toegezongen Psalm 121:4 en Psalm 134:3.

Hierna legde ds. Karens voor de laatste maal als eigen predikant de zegen op de gemeente van Werkendam.

J.A. de Ron, scriba.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2017

Pag. 284, **gemeente MIJDRECHT**.
Koster is nu: D. Colijn, Zegelaarweg 1,
3632 EC Loenen a/d Vecht,
tel. (0294) 293300, 06 20215198,
e-mail: colijn.autobedrijf@gmail.com

“

HEEFT CHRISTUS OOI EEN ZIEL TELEURGESTELD DIE ZICH AAN HEM HAD DURVEN TOEVERTROUWEN?

JOHN BUNYAN

Berichten

JEUGDBOND +16 CONFERENTIE

Van vrijdag 16 tot maandag 19 februari organiseert de Jeugdbond een +16 conferentie in Noorden (Zuid-Holland). Het thema van dit weekend is 'Brief uit de hemel'. Samen willen we nadenken over wat Gods Woord voor ons betekent. Gods Woord doet kracht, maar hoe merken we dat? Welk gezag heeft de Bijbel nog in ons leven? Ben jij tussen de 16 en 21 jaar? Van harte welkom.

Meld je aan via www.jbagg.nl/conferenties. Meer informatie vind je op deze website.

STUDIEDAG FEBE I.S.M. DE RMU

Op 8 februari wordt door Febe, in samenwerking met de RMU, een studiedag georganiseerd in zalencentrum De Parel, Talmastraat 9

te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang 14.00 uur, sluiting 19.45 uur. Het thema van deze studiedag is: 'Voltooid... of niet?!'

's Middags is er een lezing door ds. M.A. Kempeneers, predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Katwijk aan Zee. Er zijn vier verschillende workshops met actuele onderwerpen over dilemma's bij een stervenswens.

Zie voor verdere informatie, waaronder prijzen en de aanmeldingsprocedure: www.rmu.nu/studiedag2018. Iedereen is van harte welkom.

Kerkdiensten

ZONDAG 28 JANUARI 2018

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 uur ds. L. Blok en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Alphen a/d Rijn 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 uur ds. W. Silfhout en 17.30 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Bodegraven 10.00 uur ds. J. van Rijswijk (schoolkerkdienst); Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Delft 10.00 uur ds. H. Paul en 16.30 uur ds. J. Driessen; Den Haag-Scheveningen 18.00 uur stud. H.J. Agteresch; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur ds. H. van der Heiden; Dordrecht 10.00 uur ds. P. Mulder en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30

en 15.00 uur ds. D. de Wit; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 14.30 uur ds. E. Bakker; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Goes 14.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld en 18.00 uur ds. G. Pater; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. A. Schot; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. C. Harinck; 's-Gravenzande 9.30 uur stud. H.J. Agteresch en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Herkingen 14.30 uur ds. H. Brons; Hoedekenskerke 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Hoofddorp 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Hoogeveen 19.00 uur ds. D. de Wit; Hoogvliet 15.30 uur ds. W. Harinck; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. B. van der Heiden; Kamperland 16.30 uur ds. C.J. Meeuse; Kapelle-Biezeling 18.15 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d

IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Leiderdorp 10.00 uur ds. J. Driessen en 18.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 18.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.00 uur ds. J. Schipper; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Karens; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Mijdrecht 10.00 uur stud. M. Blok; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 15.30 uur stud. H.J. Agteresch; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. B. Labee; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. H. Brons en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. G. Pater; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. A.J. Gunst; Oostburg 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oostkapelle 17.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Oude-Tonge 18.00 uur ds. H. Brons; Poederoyen 14.30 uur ds. L. Blok; Poortugaal 19.00 uur ds. L. Blok; Puttershoek 18.00 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 15.00 uur

ds. G.J.N. Moens; Ridderkerk-Slikkerveer 18.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W.J. Karels en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Centrum 15.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders;

“

ZONDAG 3

GOD HEEFT DE GEVALLEN ADAM DOOR EEN BIJZONDERE GENADE UITVERKOREN IN CHRISTUS. MAAR BIJ ADAMS NAKOMELINGEN HEEFT GOD DIT ONDERSCHIED GEMAAKT, DAT HIJ NIET ALLEN, MAAR SOMMIGEN HEEFT UITVERKOREN OF VERWORPEN.

ZACHARIAS URSINUS

Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 14.30 uur ds. K. Boeder; Scherpenzeel 18.30 uur ds. M. Joesse; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Spijkenisse 16.00 uur ds. W. Silfhout; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. J. van Laar; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Urk 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C. Hogchem; Utrecht 12.30 en 18.30 uur stud. M. Blok; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Mouw; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 10.00 en 16.00 uur ds. A. Vermeij; Wierden 18.30 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 30 JANUARI 2018

Aalburg 19.00 uur (afscheidsdienst) ds. J. van Rijswijk; Poortvliet 19.30 uur ds. G. Pater.

WOENSDAG 31 JANUARI 2018

Beekbergen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 19.30 uur stud. H.J. Agteresch; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Hoogeveen 19.30 uur ds. B.J. van

Boven; Meeuwen 19.30 uur ds. A. Schot; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. F. Mulder; Nijkerk 19.30 uur ds. E. Bakker; Oostvoorne 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Poortugaal 19.30 uur ds. P. Mulder; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. B. Labee; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. D. de Wit; Soest 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Waardenburg 19.30 uur ds. J. Schipper; Werkendam 19.30 uur ds. G. van Manen; Zwolle 19.30 uur ds. G. Pater.

DONDERDAG 1 FEBRUARI 2018

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Mijdrecht 19.30 uur ds. L. Blok; Naaldwijk 19.45 uur ds. M. Karens; Oude-Tonge 19.30 uur ds. S. Maljaars; Ridderkerk 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Sliedrecht 14.15 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 28 JANUARI 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 17.00 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Langs deze weg wil ik, ook namens mijn vrouw, u allen hartelijk bedanken voor het overweldigende meeleven ondervonden voor en na de operaties. Tevens wensen wij u allen een gezegend 2018 toe.

A. Witte
Noordsingel 27, 4454 AE Borssele

We zijn op zoek naar een **echtpaar** die af en toe één of enkele dagen voor onze kinderen wil zorgen. Voor meer informatie echtpaargevraagd@gmail.com

Zeeland: welkom op onze gezellige camping bij Bruinisse. Verhuur safaritent/stacaravan. Leuk voor kinderen, wifi, ruime plaatsen. Ook stalling!
www.dewelblok.nl Tel. 0111 - 48 25 23

TE HUUR: 4 pers. stacaravan, van alle gemakken voorzien, op rustig bosspark in Staverden (Elspeet).
Inl.: J.A. de Witte, tel. 0113-573937 of mobiel 06-30870136.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Te huur ruime vakantiewoning voor 2 pers. in het buitengebied van Rijssen.
www.weidehoeverijsen.nl
Tel. 06 - 82 71 31 22

T.h.Frankrijk Gîtes 2-8p. B&B, in omgev. Brocantes, meren, hist. steden, voor-/naseizoen 55+ korting
www.evenfransleven.nl

9e BETUWSE MANNENZANG
Grote of St. Maartenskerk in Tiel
D.V. vrijdag 2 februari 2018, 19:30 uur
Niet-ritmische psalmzang met
bovenstem, orgel en trompetten!
Toegang uitsluitend mannen
Info: www.betuwsebovenstemgroep.nl

De GEZELLIGHEID van de camping,
 de privacy van een landhuis, de luxe
 van thuis, Bergzicht, 8 pers.
www.zalmenhuis.nl, 06-51781723.

OVERZETTEN
 Van uw:

- Cassettebandje naar CD (100min.)
- Langspeelplaat naar CD
- Dia's naar CD (volledig toegankelijk)
- Negatiefstrips naar CD
- Bandrecorder band naar CD (100min)
- Professionele apparatuur!

Prijzen: zie www.deveenhoeve.net

In de knop gebroken
 Reformatorische vereniging voor ouders bij wie tijdens de
 zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden
www.indeknopgebroken.nl tel. 06 - 49 499 499

WerkmetTalent.nl
 Kom werken in de Ouderenzorg • Cura Zorgtalent / Heel Ned.
 Adm. Medewerker • Presentation Partner / Zoetermeer
 Meubelmonteur • DSN Office Design & Supplies / Dordrecht
 Comm. Medew. Binnendienst • DSN / Dordrecht

Mediation of
 bemiddeling nodig?
 Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl
 Janssens ■ Den Boef
advocaten

Welkom op onze site!
Ruim 40.000 boeken op:
www.derooboeken.nl

Wie helpt mij aan THUISWERK?
 Vrouw (35), VWO/HBO, zoekt thuiswerk:
 - **digitaal werk** (correctiewerk, uitwerken
 audiobestanden / preken, gegevens-
 verwerking, e.d.), ruime ervaring
 - **handwerk**, regio Zuid-Holland ZW /
 Zeeland
 Trefwoorden: efficiënt, flexibel, accuraat,
 taalvaardig, betrokken.
 Alles welkom, ook uw eigen voorstel!
 Mail naar: adminthuiswerk@kliksafe.nl

ES Vakanties
 Vakanties in eigen sfeer

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u
 een **stacaravan op gezinscamping**.
 Recreatieteam, kerkdiensten, zon,
 water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

VAKANTIEHUIS (Ver)huren?
 zondagsr.-eigen site/beheer-gratis proef
MIJNVAKANTIESTEK.NL

ANDANTE
 -orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur
 (Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
 * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
 * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

EVANGELISATIE:
OPTIE OF OPDRACHT?!

KOM NAAR DE LANDELIJKE EVANGELISATIEDAG
>> D.V. ZATERDAG 3 MAART 2018

- Thema-lezing ds. M. Joosse
- Diverse workshops*, zie website
- Lezing: Areopagus 2018 - Hoe bereik je hogeropgeleiden?
- Presentatie ev. S. de Visser

09.15 uur Inloop met koffie en thee
 10.00 uur Aanvang programma
 15:00 uur Sluiting

- Kindercrèche* 0-3 jaar
- Kinderprogramma* 4-7 en 8-11 jaar
- In de middagpauze:
 lunch verkrijgbaar

WORKSHOP VOOR
 JONGEREN VAN 12+
 KOM OOK!

NIEUWE LOCATIE:
 Hoornbeek College
 Utrechtseweg 230
 AMERSFOORT

>> **WWW.EVGG.NL**

EVGG
 EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

* Aanmelden tussen 1 februari en 1 maart via de website.

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Te huur: onze woning in Middelburg,
event. woningruil (9 pers.) in zomervak.
Tel. 0118-620601

Huize Donkervoort

DAGOPVANG VOOR OUDEREN

- Kleinschalige zorgboerderij in een landelijke omgeving.
- Dagverzorging voor dementerende ouderen
- Logeer mogelijkheden
- Ondersteuning/begeleiding voor mantelzorgers
- Huize Donkervoort werkt vanuit een reformatorische identiteit.

U bent van harte welkom!

Huize Donkervoort
Donkervoortterweg 9
3771 RR Barneveld
Tel: 06-38199236

www.huizedonkervoort.nl
info@huizedonkervoort.nl

STEUNEN WAAR

HET NODIG IS

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik, Dorathé, bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
Waterschans 24
3905 XR Veenendaal

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641
M 06 - 46376232

E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl

BBV

**Barneveldse
Begrafenis
Vereniging**

voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begrafenissen
in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Cedrah & Hoornbeek College

Omscholen tot Verzorgende IG

*Hoornbeek College en Cedrah dragen blijvend zorg
voor Zeeland met een éénjarige opleiding tot Verzorgende IG.*

Bezit je een ouder diploma (bijvoorbeeld AG, KZ, MDGO VZ) en heb je hart voor de oudere medemens? Laat je dan in één jaar omscholen tot Verzorgende IG. In samenwerking met Cedrah en enkele andere Zeeuwse ouderenzorgorganisaties verzorgt het Hoornbeek College dit opleidingstraject.

Nieuwsgierig geworden?

Bezoek de informatieavond op D.V. 12 februari 2018 en meld je aan via kea@hoornbeek.nl. De informatieavond wordt gehouden op het Hoornbeek College, Van Dusseldorpstraat 45 te Goes. Aanvang is 19.30 uur.

Mogelijke toekomstige sollicitaties verlopen via de zorginstellingen die BBL-plaatsen beschikbaar stellen.

Meer info?
Neem contact op met A.W.
Koole via kea@hoornbeek.nl

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Binnen 1
jaar om-
scholen

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

5

**Komt u van ver?
Rijden loont!**

Moderne houtkachel
Elders 1799,-

Kraakprijs!
575,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN · BAD · VLOER · HAARD

Totaal 17.500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

HULP NA EEN ongeval

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCCONSULTS
Precies de hulp die je nodig hebt!

 VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Met aandacht, zorg en respect
Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

NATUUR- EN LANDSCHAPSCAMPING
"DE VERBORGEN HOEK"
Kom kamperen op Camping De Verborgten Hoek
FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte
LODGETENT (6-8 of 8-10 pers.) bij de FRIESE MEREN.
www.deverborghoek.nl 0514-602065

psychosociale hulpverlening
& begeleiding
T 06-40 70 85 78
www.praktijk-passio.nl
zorgen voor beter

Doorlopend
ruime collectie
nieuwe en
gebruikte orgels
op voorraad.
Bezoek
vrijblijvend onze
showroom.
Orgelcentrum Het Binnenveld
Friesesteeg 56, Rhenen, tel 0317-612010
www.orgelcentrum.nl

**Reformatrice
Psychologenpraktijk
Nederland**
Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland
biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding
en psychologisch onderzoek aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.
Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie,
de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl
Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Uw vakantie in een compleet ingericht
LODGE VILLA (6 tot 8 pers.)
Direct aan het Lago- Maggiore in Italië
Info: 055 7507930 www.familylodges.nl

**'Uw persoonlijke noot
voert de boventoon'**
Dé reformatrice muziekstreamingdienst
boordevol hoogwaardige geluidskwaliteit.
Nu 1 maand gratis bij aanmelding via familystream.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aans-
praakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over: **Dieper graven**

Regelmatig klinkt de vermaning 'graaf maar dieper mensenkind en gij zult nog meer gruwelen vinden'. Wilt u iets schrijven over deze tekst (die ik niet kon vinden)?

Vindplaats

Dat de vraagsteller deze tekst niet kon vinden, is geen wonder: het is geen letterlijke tekst uit Gods heilig Woord! Wel kunnen we het 'samen-lezen' vanuit Ezechiël 8. Geïnspireerd door Gods Geest schrijft de profeet in hoofdstuk 8 vers 8a: 'En Hij zeide tot mij: Mensenkind, graaf nu in dien wand'. Verder in dit hoofdstuk, in vers 15b luidt het: 'Gij zult nog wederom grotere gruwelen zien dan deze'. Als we beide tekstdelen samenvoegen komen we tot de bekende uitdrukking: 'graaf maar dieper mensenkind en gij zult nog meer gruwelen vinden'.

Verband

Om de betekenis te verstaan, is het nodig het verband van Ezechiël 8 toe te lichten. De priesterzoon Ezechiël is door de Heere geroepen tot profeet. Nooit heeft hij geëind in de aardse tempel. In het visioen van dit hoofdstuk brengt de Heere hem in een gezicht - op wonderlijke wijze - naar de ingang van het voorhof. Daar ziet hij dat er naast die toegangspoort een gat in de muur zit. Ook dat moeten we niet letterlijk verstaan, want Ezechiël ziet hier niet met zijn 'natuurlijke' ogen. De Heere geeft hem dat bevel: 'Mensenkind, graaf nu in dien wand'.

We lezen niet dat de profeet gereedschap heeft en mogen dus aannemen dat hij met zijn handen gegraven heeft. De kanttekeningen veronderstellen dat hij dat gat groter maakt zodat er een 'deur', een toegang tot een verborgen kamer ontstaat. Op Gods bevel moet hij die kamer in. Daar wacht hem een vreselijke teleurstelling: zeventig aanzienlijke mannen, die de naam droegen dat ze de Heere dienden, blijken daar afgoden te aanbidden en wierook te offeren... Onbeschrijflijke smart moet het hart van dit kind des Heeren hebben vervuld. En het wordt nog erger als de Heere hem 'wederom grote gruwelen' doet zien: bij de noordelijke poort zitten vrouwen de 'Thammuz' te bewenen. Nog meer afgodendienst, meestal gevolgd door schandelijke hoererij en dan zo dicht bij het heiligdom! Dan klinken die verschrikkelijke woorden: 'Gij zult nog wederom grotere gruwelen zien dan deze'. Het wordt dus nog erger. Aan de andere kant van het voorhof staan vijfentwintig mannen met hun rug naar het Heilige der heiligen. Ze hebben letterlijk de levende God de rug toegekeerd en aanbidden de zon...

Verborgen

Achter heel veel schone schijn en oppervlakkige godsdienst, blijkt een heel andere werkelijkheid te zitten. Het huis van Israël is druk met eigenwillige afgodendienst, keurig verborgen achter een schone schijn van vroomheid! Lezer(es), wat zou er gevonden worden als Ezechiël ging graven in de wand van óns leven? Wat zou er tevoorschijn komen achter die ogenschijnlijk keurige buitenkant van ons bestaan?

Nog een stap verder: hebt u/heb jij van de Heere geestelijke ogen gekregen en bent u/jij ontdekt aan de gruwelen die er achter die nette buitenkant van ons leven te vinden zijn? Hebben wij het al gevonden, al die afgoderij van binnen? Dat wetsovertredende bestaan, dat zich aan de wil van God niet onderwerpt? Dan verstaan we de toch zo gepaste uitdrukking: 'graaf maar dieper mensenkind en gij zult nog meer gruwelen vinden'. Als we van de zondenstroom naar de zondenbron worden gebracht. Als er bij het voortgaande werk van Gods Geest alleen maar méér zonden openbaar komen. Als we ze niet meer kunnen en willen toedekken maar al die zonden, schuld worden voor God en we die gaan bewenen... Want in die weg - van dat graven in eigen hart en leven - worden zulke ontdekte zonden een gepast voorwerp voor de bediening uit Christus!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.